

Un nou A Cel Obert, i ja en van 13!

Un any més, i ja en sumem 13, el festival A Cel Obert ha marcat l'arribada de la tardor a Tortosa. Hem d'agrair als seus creadors, i no ens podem cansar de fer-ho ni oblidar-nos-en, l'encert d'haver tingut la idea d'organitzar aquest festival d'instal·lacions efímeres a la ciutat. I s'ha d'agrair la dedicació, la perseverança i la paciència de l'equip que el fa possible, amb Cristina Bestratén al capdavant, i més després d'una edició com la d'enguany, en què el lema de l'edició, La Natura, sembla haver volgut fer acte de presència activament, en forma de pluja desmesurada. Els més supersticiosos poden pensar, a més, que és cosa de ser la tretzena edició. Gràcies a tot l'equip que ho fa possible, als voluntaris i als participants que hi presenten propostes.

Sigui com sigui, malgrat el contratemps meteorològic, que segur que va dificultar el muntatge de les instal·lacions per part dels seus autors, el dissabte, un dia més tard de la data habitual, es van poder obrir els patis, fent possible la màgia de cada any. Espais arquitectònics transformats durant uns dies, oferint-ne una nova visió o la possibilitat de fer-ne una lectura inèdita. I aquesta edició ens ha donat regals com la *Corona eixuta* de Quentin Jousselmé, Mathieu

Nouhen i Fabrice Henry; guanyadora del Premi del Jurat. Magnífica instal·lació que, per l'austeritat de materials i estructura, feia destacar encara més la precisió de la seva execució, amb el valor afegit de funcionar perfectament tant de dia com de nit, especialment si s'apagaven tots els llums del pati del Col·legi de Sant Jaume i Sant Matis.

Des dels 5 patis de la primera edició fins a les 17 instal·lacions de l'última, els espais usats han anat variant i, en algunes edicions, multiplicant. Algunes vegades les propostes

han passat a ocupar interiors, com la capella de l'antic convent de les Serres, la sala d'exposicions de la Demarcació de l'Ebre del COAC a la Casa Bau o el Tinell del Palau Episcopal. I enguany, per primera vegada, s'ha expandit més enllà de l'EMD de Jesús, ja habitual del festival, arribant fins a Ulldecona.

Algunes vegades les instal·lacions han traspassat la naturalesa arquitectònica o material i han incorporat l'olfacte, el moviment o el so (i, en la seva absència, el silenci). Per exemple, enguany, a *Xeic, que es buida!*, de

Lucas Paniagua, Mario Beltrame, Pedro Goizueta i Alejandro Salas (Premi del Públic), a banda de la riquesa visual de la proposta i de la invitació a la participació activa del públic, un efecte especialment interessant ha estat percebre l'olor de mandarina envaint el pati del Col·legi de Sant Jordi i Sant Domènec (ahora que, involuntàriament, es feia un homenatge a la qualitat de la fruita de les nostres terres; qui va tastar alguna de les mandarines segur que m'entén).

Pel que fa al silenci, recordo la construcció de palla de *Compàs d'espera*, al pati del Palau Montagut, l'any 2022, en què s'aconseguia un aïllament sonor de l'exterior amb ben pocs recursos. I també resultà especial el moviment dels diapasos d'*A tempo*, que ompliren de ritme el pati d'accés al convent de Santa Clara.

Un dels encerts d'A Cel Obert és que està dirigit tant a un públic especialitzat, podent-se fer un lloc en el circuit de certàmens dedicats a l'art efímer, com al públic en general, de totes les edats, animant els ciutadans, locals o forasters, a passejar per la ciutat descobrint espais i propostes innovadores. Els dies que dura el festival, que sovint crec que són pocs, però segurament això és un dels seus

Jordi March Barberà
historiador de l'art i arxiver

al·licients, es crea un ambient festiu i, alhora, íntim, marcat per la sorpresa i les ganes de descobrir, que crec que no es repeteix en altres cites de l'agenda cultural tortosina. Un factor diferencial és també la possibilitat de poder coincidir amb els equips autors de les instal·lacions, disposats a comentar el seu treball amb el públic. I seguint recordant encerts, un altre ha estat implicar en el projecte escoles d'arquitectura, art i disseny i diferents centres educatius de Primària i Secundària de les Terres de l'Ebre, enguany amb una molt interessant i ben executada instal·lació, *Eixam*, al pati de l'antic Escorxador Municipal, així com la Fundació Mercedes Pla.

Animem els organitzadors del festival a aconseguir ocupar nous espais patrimonials, i encara més si s'hi pogués incloure alguna construcció contemporània. Gràcies, i ja tenim ganes de descobrir els projectes de la catorzena edició.

